

DE ONLINE OPDRACHTENBANK,
DE WEGWIJZER 'LOB PAST IN
ALLE LESSEN' EN VERDERE
INFORMATIE VIND JE OP
WWW.EXPERTISEPUNTLOB.NL

Met aandacht voor LOB heeft de doorlopende leerlijn de beste kans van slagen

'Waarom kies je eigenlijk voor die studie?' Als je vanuit oprechte interesse die vraag stelt, kun je bij je leerlingen echt iets teweeg brengen, aldus Annemieke Rebel van het Expertisepunt LOB.

Kwaliteitenreflectie, motievenreflectie, werkveld-exploratie, netwerken en loopbaansturing. Dat zijn de vijf loopbaancompetenties waar binnen Loopbaanontwikkeling en Begeleiding (LOB) mee wordt gewerkt. Vaak zitten die loopbaancompetenties 'verstopt' in het onderwijs. Uit onderzoek van het Expertisepunt LOB, dat scholen ondersteunt bij het opzetten van LOB-programma's, blijkt dat leerlingen en mbo-studenten vaak niet precies weten wat LOB inhoudt. "Maar als je het ze vervolgens uitlegt, zeggen ze: 'Dat is het belangrijkste wat we willen leren!'", zegt Rebel. "Ontdekken wat onze kwaliteiten zijn, en hoe je die kunt koppelen aan een opleiding en beroepsperspectief."

Betekenisvolle ervaringen

Binnen LOB gebeurt dat door samen te onderzoeken wat bij de leerling past, en hoe die daar betekenisvolle ervaringen aan kan verbinden. 'Betekenisvol' is een sleutelwoord. Bijvoorbeeld als het gaat om stages. Voor veel leerlingen is dat iets 'dat je nu eenmaal moet doen'. Een LOB-gesprek tilt de stage uit boven een gewone ervaring, door te reflecteren op vragen als 'Wat wilde je leren, was het wat je verwachtte, wat zou je volgende stap kunnen zijn?' Ook bij de studiekeuze kan zo'n gezamenlijke reflectie een enorme meerwaarde hebben. "Als leerlingen zomaar een mbo-studie kiezen, en er niemand is die vanuit oprechte interesse vraagt 'Waarom kies je dat eigenlijk?', dan blijft het daarbij. Dat is jammer. Je kunt als docent of mentor echt iets positiefs teweegbrengen door je leerlingen

uit te nodigen te vertellen over hun studiekeuze.

Door vooral ook samen te kijken: hoe kun jij later van betekenis zijn voor de maatschappij?"

Ze pleit ervoor dat begeleiders daarbij ook informatie geven over baankansen na de studie.

"Leerlingen mogen zich daar best meer van bewust zijn. Van sommige opleidingen weet je dat studenten na afloop meteen goedbetaald werk kunnen krijgen, van andere opleidingen is dat veel minder zeker. Daarom hebben we vanuit het Expertisepunt LOB voor de komende jaren ook een actielijn 'Arbeidsmarktinformatie' opgezet, waarmee we dat onderdeel een belangrijkere plek willen geven in het LOB-proces."

Rode draad

In de praktijk blijkt dat doorlopende leerlijnen en (geïntegreerde) leerroutes de beste kans van slagen hebben, wanneer LOB er als een rode draad doorheen loopt. Annemieke ziet daarvan volop inspirerende voorbeelden. "In steeds meer regio's zijn er intensieve samenwerkingen tussen onderwijssectoren, waarbij ook de arbeidsmarkt en gemeenten betrokken zijn, en waarbij sprake is van een samenhangend LOB-programma. Die combinatie van goed onderwijs en een sterk LOB-programma geeft leerlingen en studenten echt de beste kansen en mogelijkheden." Zo'n doorlopend LOB-programma kan ook al kleinschaliger tot stand komen. Een eenvoudige en effectieve stap is bijvoorbeeld het gebruik van Paspoort voor Succes, een document waarin

leerlingen zelf aangeven wat ze op het vmbo geleerd hebben bij LOB. "Mbo-scholen gebruiken het vervolgens bij de intake, om van leerlingen te horen: waarom kom je hier en wat wil je leren? Dat lijkt logisch, maar dat gesprek wordt nog lang niet overal op die manier gevoerd." In het geval van een geïntegreerde leerroute, waarbij leerlingen tussendoor geen vmbo-examen doen en vmbo- en mbo-school dus samen het onderwijs vormgeven, is er trouwens nog een extra dimensie: ook voor de docenten zelf draagt het bij aan loopbaanontwikkeling. "Door bezig te zijn met de toekomst van je leerlingen, ga je ook nadenken over je eigen toekomst. En door de samenwerking tussen vmbo- en mbo-docenten kun je als docent ook je horizon verbreden."

Een leven lang leren

Uiteindelijk is LOB de basis voor een leven lang leren, óók voor de docent. Waarbij Annemieke nog een praktische en laagdrempelige LOB-tip heeft: gebruik ook jouw eigen loopbaan een keer als voorbeeld in een les. Vertel eens: hoe ben jij eigenlijk voor de klas terecht gekomen? Welke keuzes heb je gemaakt en welke stappen vond je moeilijk? "Leerlingen vinden het leuk om dat van hun docent te horen en ze leren er veel van. En dat laatste geldt niet alleen voor leerlingen, maar eigenlijk voor iedereen. Als je met mensen over hun loopbaan praat, merk je altijd: LOB is de kern. We kunnen er niet omheen."